

پژوهشکده شورای نگهبان

اصول قانون اساسی

در پرونده نظرات شورای نگهبان

عنوان

بررسی اصل نوزدهم

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۱۲۵

تاریخ: ۱۳۹۳/۷/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل نوزدهم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۱۲۵

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۷/۲۸

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

- ۲ اصل نوزدهم.....
- ۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی..... ۲
- ۱-۱- نظر شورای نگهبان در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور..... ۲
- ۱-۲- نظر شورای نگهبان در خصوص طرح تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی ۳
- ۱-۳- نظر شورای نگهبان در خصوص طرح اولویت استخدام افراد بومی..... ۴
- ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران ۴
- ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان ۴
- ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی ۴
- ۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان ۴

اصل نوزدهم

مردم ایران از هر قوم و قبیله که باشند از حقوق مساوی برخوردارند و رنگ، نژاد، زبان و مانند اینها سبب امتیاز نخواهد بود.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱- نظر شماره ۱۷۱۳/۲۱/۷۹ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۳ شورای نگهبان در خصوص

لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۱۱ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱-۱- پاراگراف دوم جزء (۱) بند (الف) تبصره (۴) و بند (ج) تبصره (۲۳) به لحاظ

۱. تبصره ۴-

الف- به منظور اعمال سیاست‌های خاص حمایت از بازنشستگان و نیز توسعه مشارکت زنان و جوانان در امور مختلف کشور، اجازه داده می‌شود اعتبار منظور در ردیف (۵۰۳۰۳۹) به مبلغ سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال، ردیف (۱۰۱۰۲۹) به مبلغ بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال، ردیف (۱۰۱۰۴۲) به مبلغ سی و پنج میلیارد (۳۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و ردیف (۱۰۱۰۴۴) به مبلغ سی و پنج میلیارد (۳۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در قسمت چهارم این قانون براساس موارد ذیل هزینه گردد:

۱- به منظور ساماندهی اساسی امور جوانان کشور در جهت تحقق اهداف و سیاست‌های مندرج در ماده (۱۵۷) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، اجازه داده می‌شود اعتبار منظور شده در ردیف (۱۰۱۰۴۲) قسمت چهارم این قانون با هماهنگی سازمان ملی جوانان پس از توافق با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به دستگاه‌هایی که قسمتی از وظایف مذکور در ماده یاد شده را بر عهده می‌گیرند با اولویت اشتغال، ازدواج و امور فرهنگی و تربیت بدنی جوانان اختصاص یابد.

به منظور حمایت از فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی، ورزشی و مذهبی اقلیت‌های دینی رسمی کشور، دولت مجاز است با پیشنهاد و وزارتخانه‌های کشور یا فرهنگ و ارشاد اسلامی یا سازمان‌های ذی‌ربط شش درصد (۶٪) اعتبار ردیف (۱۰۱۰۴۲) قسمت چهارم این قانون را با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و طی درخواست نماینده مجلس شورای اسلامی در اختیار انجمن‌ها، سازمان‌ها، مراکز مذهبی و باشگاه‌های متعلق به اقلیت‌های دینی قرار دهد.

تبصره ۲۳- ...

ج- به منظور حمایت از فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی و ورزشی و مذهبی اقلیت‌های دینی رسمی کشور، دولت مجاز است با پیشنهاد و وزارتخانه‌های کشور یا فرهنگ و ارشاد اسلامی یا سازمان‌های ذی‌ربط ده درصد (۱۰٪) اعتبار ردیف (۳۰۲۰۱۲۸۶) قسمت چهارم این قانون را با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و طی درخواست نمایندگان مجلس شورای اسلامی در اختیار انجمن‌ها و سازمان‌ها، مراکز مذهبی و باشگاه‌های متعلق به اقلیت‌های دینی قرار دهد.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۵ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

۴- جایگزین پاراگراف دوم جزء (۱) بند (الف) تبصره (۴):

به منظور حمایت از فعالیت‌های اجتماعی و ورزشی اقلیت‌های دینی رسمی کشور، دولت مجاز است با پیشنهاد وزارتخانه‌های کشور و یا فرهنگ و ارشاد اسلامی و یا سازمان‌های ذی‌ربط از اعتبار ردیف

اینکه عموم مردم ایران در استفاده از امکانات مذکور به طور مساوی برخوردار هستند، خلاف اصل ۱۹ قانون اساسی شناخته شد و از این جهت که کمک از طریق بودجه برای حمایت امور فرهنگی، مذهبی اقلیت‌های دینی رسمی کشور می‌باشد، خلاف شرع تشخیص داده شد. ۱-۲- بند (د) تبصره (۴)^۱ مغایر با اصل ۱۹ و بند (۹) اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.

۱-۲- نظر شماره ۸۰/۲۱/۱۵۳۷ مورخ ۱۳۸۰/۳/۱۹ شورای نگهبان در خصوص طرح

تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰/۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی

۱-۲-۱- ... حمایت و سرمایه‌گذاری خارجی به نحوی است که در مواردی با شرایط مساوی موجب رجحان ایرانیان خارج از کشور بر اتباع ایرانی مقیم کشور و موجب تبعیض ناروا است ...

علی‌هذا مصوبه مذکور از جمله مواد (۱) تا (۷) و (۱۱) و (۱۳) و (۱۵) و (۱۷) و (۱۹) و (۲۱) و (۲۵) با بند «ج» و ذیل اصل ۲ و بندهای (۵) و (۶) و (۹) و (۱۲) و (۱۳) [با] اصل ۳ و اصول ۱۹ و ۲۰ و بندهای (۵) و (۸) [با] اصل ۴۳ و اصول ۴۸ و

۱۰۱۰۴۲) قسمت چهارم این قانون با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به انجمن‌ها و سازمان‌ها و باشگاه‌های متعلق به اقلیت‌های دینی کمک کند.

۲۸- جایگزین پاراگراف دوم بند (ب) تبصره (۲۳):

به منظور حمایت از فعالیت‌های اجتماعی و ورزشی اقلیت‌های دینی رسمی کشور، دولت مجاز است با پیشنهاد وزارتخانه‌های کشور و یا فرهنگ و ارشاد اسلامی و یا سازمان‌های ذی‌ربط از محل اعتبار ردیف (۳۰۲۰۱۲۸۶) پیوست شماره (۱) این قانون با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به انجمن‌ها و سازمان‌ها و باشگاه‌های متعلق به اقلیت‌های دینی کمک کند.

نظر شماره ۷۹/۲۱/۱۷۳۰ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۵ شورای نگهبان در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۱۵ مجلس شورای اسلامی:

اصلاحات به عمل آمده در جزء (۱) بند (الف) تبصره (۴) و بند (ج) تبصره (۲۳) رافع اشکال نمی‌باشد. با عنایت به اظهار نظر شماره ۷۹/۲۱/۱۷۳۰ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۵ شورای نگهبان مبنی بر برطرف نشدن ایرادهای شورای نگهبان نسبت به این مصوبه و با توجه به اصرار مجلس بر مصوبه خویش، این مصوبه به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شد.

مصوبه مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۲۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام:

بند «الف» و «د» تبصره (۴)، بند «ج» تبصره (۲۳) و بند «ن» تبصره (۲۵) که در لایحه دولت وجود نداشت و مورد ایراد شورای نگهبان قرار گرفته بود، حذف گردید.

۱۰. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل سوم، شماره ۱-۳۳-۱.

۸۰ تا ۸۲ و ۸۵ و ۱۳۸ و ۱۵۲ و ۱۵۳ قانون اساسی مغایر شناخته شد.^۱

۱-۳- نظر شماره ۸۰/۲۱/۳۰۲۸ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۱۸ شورای نگهبان در خصوص طرح اولویت استخدام افراد بومی مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۴ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳-۱- با توجه به اینکه مردم ایران از هر قوم و قبیله از حقوق مساوی برخوردارند و همه افراد ملت اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قرار دارند، این طرح مغایر اصول نوزدهم و بیستم قانون اساسی شناخته شد.^۲

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل دوم، شماره ۱-۳-۲.

۲. ماده واحده- از تاریخ تصویب این قانون کلیه وزارتخانه‌ها، شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و وابسته به دولت، شهرداری‌ها و دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنان مستلزم ذکر نام است (به جز مشاغل نظامی، انتظامی و امنیتی) نیازهای استخدامی خود را برای شهرستان‌ها (به جز مراکز استان‌ها) از بین داوطلبان بومی حائز شرایط تأمین نمایند و در صورت عدم وجود افراد بومی از داوطلبین واجد شرایط غیربومی جذب کنند.

تبصره ۱- معیار شناسایی داوطلبان بومی، مهلت‌های مناسب برای مراجعه داوطلبان بومی، نحوه ارتباط و همکاری مراکز کارایی و خدمات و اشتغال و چگونگی اقدامات حمایتی و تشویقی کارایی‌های فعال و کارفرمایی که از جویندگان کار بومی استفاده می‌کنند و سایر موارد اجرایی این قانون، بر اساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که حداکثر ظرف سه‌ماه توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- وزارت کار و امور اجتماعی موظف است ضمن نظارت بر اجرای این قانون، هر شش‌ماه یک‌بار گزارش نظارتی و اجرایی را به کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

(در خصوص ایراد شورای نگهبان، اصلاحی از سوی مجلس انجام نشده و لذا این طرح، به سرانجام قانونی نرسیده است.)

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم نکهبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود
را ایا و تحت تاثیر بیج قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون بیج ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزهشکده شورای نکهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد
قرنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir